TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN C** **TỈNH LONG AN**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**
Số: 13/2023/QĐST-DS	*C, ngày 28 tháng 12 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự**.**

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN C - TỈNH LONG AN

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Như Quyền.

Thư ký phiên họp: Ông Lê Trần Tấn Huy- Thư ký Tòa án nhân dân huyện C, tỉnh Long An.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện C, tỉnh Long An tham gia phiên họp: Ông Phạm Chí Hiếu - Kiểm sát viên.

Ngày 28 tháng 12 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện C, tỉnh Long An mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 495/2023/TLST-DS ngày 02 tháng 11 năm 2023 về yêu cầu "Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" theo Quyết định mở phiên họp số: 14/2023/QĐST-DS ngày 18 tháng 12 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu: Ông Bùi Văn H, sinh năm 1964;

Địa chỉ: ấp C, xã L, huyện C, tỉnh Long An.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

- Bà Đặng Thị D, sinh năm 1949; Địa chỉ: ấp C, xã L, huyện C, tỉnh Long An.

- Ông Đặng Huy V, sinh năm 1972; Địa chỉ: ấp C, xã L, huyện C, tỉnh Long An.

- Ông Đặng Uy C, sinh năm 1974; Địa chỉ: ấp C, xã L, huyện C, tỉnh Long An.

- Ông Đặng Ngọc Đ, sinh năm 1977; Địa chỉ: ấp C, xã L, huyện C, tỉnh Long An.

- Ông Đặng Ngọc Đ1, sinh năm 1979; Địa chỉ: ấp C, xã L, huyện C, tỉnh Long An.

- Bà Đặng Thị Ngọc T, sinh năm 1983; Địa chỉ: ấp C, xã L, huyện C, tỉnh Long An.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

Theo đơn yêu cầu ngày 04/10/2023, các lời khai trong quá trình giải quyết vụ việc và tại phiên họp, người yêu cầu ông Bùi Văn H *trình bày:*

Ông H là người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có yêu cầu độc lập trong vụ án dân sự thụ lý số 368/2020/TLST-DS ngày 15/12/2020 và là nguyên đơn trong vụ án dân sự thụ lý số 112/2023/TLST-DS ngày 28/3/2023 của Tòa án nhân dân huyện C, theo đó ông H khởi kiện đối với bị đơn gồm bà Đặng Thị D, ông Đặng Huy V, ông Đặng Uy C, ông Đặng Ngọc Đ, ông Đặng Ngọc Đ1, bà Đặng Thị Ngọc T trong đó có yêu cầu hủy văn bản thỏa thuận phân chia di sản thừa kế giữa bà Đặng Thị D với ông Đặng Uy C, ông Đặng Ngọc Đ, ông Đặng Ngọc Đ1, ông Đặng Ngọc T1 đối với thửa đất số 3298, tờ bản đồ số 4, tọa lạc tại xã L, huyện C, tỉnh Long An.

Theo thông tin ông H biết và gia đình ông T1 cũng thừa nhận thì ông T1 đã bị bệnh về thần kinh từ nhiều năm nay. Đồng thời, ông T1 cũng đang hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng theo Quyết định số 1019/QĐ-UBND ngày 24/02/2013 của Ủy ban nhân dân huyện vì là đối tượng người khuyết tật nặng cao tuổi dạng tật tâm thần.

Do đó, ông yêu cầu tuyên bố ông T1 mất năng lực hành vi dân sự để đảm bảo giải quyết vụ án nêu trên theo đúng quy định pháp luật.

Ông có nhận được Quyết định yêu cầu cung cấp tài liệu chứng cứ số 49 ngày 08/11/2023 và Quyết định trưng cầu giám định số 33 ngày 08/11/2023 của Tòa án nội dung yêu cầu ông cung cấp kết luận giám định năng lực hành vi dân sự đối với ông Đặng Ngọc T1. Ông cũng đã có thiện chí liên hệ với người nhà ông T1 mục đích để phối hợp đưa ông T1 đi thực hiện giám định. Tuy nhiên, phía gia đình ông T1 gây khó khăn, cố tình không chịu hợp tác trong việc đưa ông T1 đi giám định, mà việc thuê giám định viên về nhà thực hiện giám định thì chi phí rất cao ông không có khả năng lo, vì thế ông không thể cung cấp kết luận giám định năng lực hành vi dân sự đối với ông Đặng Ngọc T1 theo yêu cầu của Tòa án. Ông vẫn xác định giữ nguyên yêu cầu, đề nghị Tòa án giải quyết yêu cầu của ông theo đúng quy định pháp luật.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông Đặng Huy V *trình bày tại Biên bản ghi lời khai ngày 18/12/2023 như sau:* Ông là anh ruột của ông Đặng Ngọc T1. Cha ông tên Đặng Văn M, đã chết, mẹ là bà Đặng Thị D. Cha mẹ có tất cả 6 người con gồm tôi, ông Đặng Huy V, ông Đặng Uy C, ông Đặng Ngọc Đ, ông Đặng Ngọc Đ1, bà Đặng Thị Ngọc T, ông Đặng Ngọc T1. Trong đó, ông Đặng Ngọc T1 bị bệnh tâm thần phân liệt từ nhiều năm nay. Sinh hoạt hằng ngày đều phải cần người chăm sóc. Tình trạng bệnh của ông T1 rất nặng thường xuyên la lối, đập phá đồ đạc, tinh thần kích động, cũng không nhận biết được đâu là người thân đâu là người lạ nên không thể nào đưa ông T1 lên xe đi thực hiện giám định được, vì ông T1 sẽ đập phá và đòi nhảy xuống xe bằng được. Chính vì lý do này nên ông và gia đình mới không thể đưa ông T1 đi giám định được chứ không phải không hợp tác như ông H nêu. Đối với việc ông H yêu cầu tuyên bố ông Đặng Ngọc T1 mất năng lực hành vi dân sự thì ông không có ý kiến. Ông V có đơn xin vắng mặt quá trình giải quyết vụ việc.

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện C, tỉnh Long An phát biểu ý kiến:

Về việc tuân theo pháp luật tố tụng trong quá trình giải quyết vụ án của Thẩm phán, Thư ký là đúng quy định của pháp luật; việc chấp hành pháp luật của đương sự kể từ khi thụ lý việc dân sự là đúng quy định.

Về đường lối giải quyết: Ông H yêu cầu tuyên bố ông Đặng Ngọc T1 mất năng lực hành vi dân sự tuy nhiên không cung cấp được Kết luận giám định pháp y tâm thần của cơ quan có thẩm quyền nên không có cơ sở để kết luận về tình trạng hiện nay của ông Đặng Ngọc T1. Do đó, đề nghị Tòa án không chấp nhận yêu cầu của ông Bùi Văn H về việc tuyên bố ông Đặng Ngọc T1 mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện C, tỉnh Long An nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng: Ông Bùi Văn H có đơn yêu cầu Tòa án nhân dân huyện C tuyên bố ông là ông Đặng Ngọc T1 bị mất năng lực hành vi dân sự. Hiện nay ông T1 đang cư trú tại xã L, huyện C nên yêu cầu của ông H thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện C theo quy định tại khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 35 và khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng Dân sự.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Đặng Thị D, ông Đặng Uy C, ông Đặng Ngọc Đ, ông Đặng Ngọc Đ1, bà Đặng Thị Ngọc T đã được Tòa án triệu tập tham gia phiên họp nhưng vắng mặt, ông Đặng Huy V có đơn xin vắng mặt quá trình giải quyết phiên họp nên căn cứ vào khoản 3 Điều 367 của Bộ luật Tố tụng Dân sự Tòa án tiến hành phiên họp.

[2] Xét yêu cầu của ông Bùi Văn H:

[2.1] Ông H yêu cầu tuyên bố ông Đặng Ngọc T1 mất năng lực hành vi dân sự vì ông T1 đã bị bệnh về thần kinh từ nhiều năm, đang hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng theo Quyết định số 1019/QĐ-UBND ngày 24/02/2013 của Ủy ban nhân dân huyện C là đối tượng người khuyết tật nặng cao tuổi dạng tật tâm thần.

[2.2] Quá trình giải quyết vụ việc Tòa án ban hành Quyết định yêu cầu cung cấp tài liệu chứng cứ số 49 ngày 08/11/2023 và Quyết định trưng cầu giám định số 33 ngày 08/11/2023 với nội dung yêu cầu ông Hoàng cung c kết luận giám định năng lực hành vi dân sự đối với ông Đặng Ngọc T1 để làm căn cứ xem xét giải quyết vụ việc. Tuy nhiên, ông H xác định không cung cấp được kết luận giám định pháp y tâm thần đối với ông Đặng Ngọc T1 nên không thể xác định về tình trạng nhận thức, làm chủ hành hành vi của ông Đặng Ngọc T1.

[2.3] Căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự và đề nghị của Kiểm sát viên tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện C nhận thấy chưa có đủ cơ sở chấp nhận đơn yêu cầu của ông Bùi Văn H về việc đề nghị Tòa án

yêu cầu tuyên bố ông Đặng Ngọc T1 là người mất năng lực hành vi dân sự theo quy định khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015.

[3] Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện C phù hợp với nhận định của Tòa án nên chấp nhận.

[4] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Bùi Văn H phải chịu lệ phí theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27; khoản 2 Điều 35; khoản 2 Điều 39; Điều 367; Điều 370; Điều 371; Điều 372 và Điều 378 của Bộ luật Tố tụng Dân sự;

Căn cứ vào Điều 22 của Bộ luật Dân sự năm 2015;

Căn cứ vào khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội về án phí, lệ phí Tòa án.

1. Không chấp nhận yêu cầu của ông Bùi Văn H về việc yêu cầu: "Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" đối với ông Đặng Ngọc T1.

2. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Bùi Văn H phải chịu 300.000đồng lệ phí việc dân sự sơ thẩm, khấu trừ 300.000đồng tiền tạm ứng lệ phí ông H đã nộp theo biên lai thu số 0002600 ngày 01/11/2023 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện C. Ông H đã nộp đủ.

3. Người yêu cầu được quyền kháng cáo quyết định trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định; Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan được quyền kháng cáo quyết định trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết; Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- TAND tỉnh Long An;
- VKSND huyện;
- Chi cục THADS huyện;
-Ủy ban nhân dân xã
- Đương sự;
- Lưu./.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nguyễn Thị Như Quyền